

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24.03.1994, sp. zn. 5 To 25/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:5.TO.25.1994.1

Číslo: 61/1994

Právní věta: Účastenství podle 10 odst. 1 tr. zák. na trestných činech různých pachatelů nelze posoudit jako jeden pokračující trestný čin účastenství, byť by jinak byly splněny podmínky pro takové posouzení všech útoků uvedené v 89 odst. 3 tr. zák.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.03.1994

Spisová značka: 5 To 25/94

Číslo rozhodnutí: 61

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Pokračování v trestném činu, Účastenství

Předpisy: 140/1961 Sb. § 10 odst. 1
§ 89 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 61

Účastenství podle § 10 odst. 1 tr. zák. na trestných činech různých pachatelů nelze posoudit jako jeden pokračující trestný čin účastenství, byť by jinak byly splněny podmínky pro takové posouzení všech útoků uvedené v § 89 odst. 3 tr. zák.

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 3.1994 sp. zn. [5 To 25/94](#))

K odvolání obžalovaných Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 1993 sp. zn.1 T 35/92 a vrátil věc Krajskému soudu v Hradci Králové k novému projednání a rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný J. B. uznán vinným, že:

1/ zorganizoval a 2. 7. 1991 v Horním Maršově řídil odebrání textilního zboží ze skladu a. s. Lentex Horní Maršov v hodnotě 365 487 Kč a textilního zboží a. s. Centrolen Trutnov v hodnotě 567 064 Kč odsouzeným M. B. a odvezení zboží do Pardubic-Svítkova, ačkoliv věděl, že M. B. zboží odebrané na faktury nemá v úmyslu zaplatit,

2/ zorganizoval a 28. 6.1991 řídil odebrání textilního zboží VD Vzor Ždírec nad Doubravou v expedici této firmy ve Ždírci nad Doubravou a Příbyslavi v celkové hodnotě 804 529 Kč odsouzeným S. Č. za aktivní účasti D. R., odvezení a uskladnění zboží, ač věděl, že S. Č. nemá k dispozici žádné finanční prostředky na zaplacení faktury za zboží.

Tím podle napadeného rozsudku spáchal organizátorství trestného činu podvodu podle § 10 odst. 1 písm. a) k § 250 odst. 1, 4 tr. zák.

Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání osmi let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 3 tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný řádně a včas odvolání.

V tomto odvolání se předně vznáší námitka ohledně posouzení trestné činnosti jako organizátorství. Podle napadeného rozsudku mělo jít o dva skutky dvou zcela různých pachatelů a tudíž skutky odlišné a nelze v nich spatřovat dva útoky v rámci jednoho skutku, když pachatelé jsou jiní. Bylo-li shledáno na straně obžalovaného J. B. organizátorství, pak jedině u každého zvlášť, včetně změny právní kvalifikace ve vztahu k výši škody.

Podstata odvolání ovšem směřuje do zásadní otázky viny, protože odvolatel popírá, že by se trestné činnosti vůbec dopustil. Poukazuje se na to, že ještě před 2. 7.1991 odsouzený M. B. sám provedl 6 odběrů zboží, po tomto datu dalších 12 a je tedy zřejmé, že nepotřeboval žádného organizátora, který by ho řídil. Potřeboval jen poradit při výběru – šlo o odlišné zboží od toho, které odebíral jindy.

Odvolatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen, a aby byl obžaloby zproštěn.

Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž mohl odvolatel podat odvolání, jakož i správnost řízení, které rozsudku předcházelo, přihlížel přitom i k vadám, které nebyly odvoláními vytýkány, a shledal, že odvolání je důvodné.

Předně je nutno přisvědčit námitce obhajoby, vytýká-li, že soud prvního stupně posoudil žalovanou trestnou činnost obžalovaného jako pokračující organizátorství. Takový postup není v tomto případě správný. Organizátorství, návod a pomoc podle § 10 odst. 1 tr. zák. jsou tzv. účastenstvím. Podle uvozovací věty § 10 odst. 1 tr. zák. je účastníkem na dokonáném trestném činu nebo jeho pokusu ten, kdo.... atd. Tím je vyslovena tzv. zásada akcesority účastenství, tedy závislosti jevu akcesorního na jevu jiném, čili závislosti některé z forem účastenství a jejich trestnosti na trestném činu přímého, hlavního pachatele. V daném případě jde o dva samostatné skutky, dva samostatné trestné činy, za něž jsou stíháni zcela odlišní pachatelé; je zde proto vzhledem k různým pachatelům vyloučeno pokračování a zásada akcesority účastenství brání konstruovat pokračování v organizátorství. To by bylo možno jen v případě, že by v trestním zákoně zásada akcesority účastenství nebyla a namísto ustanovení § 10 odst. 1 tr. zák. by ve zvláštní části trestního zákona byly obsaženy skutkové podstaty jakýchsi samostatných trestných činů organizátorství, návodu a pomoci, což není.

Kdyby tedy měl být obžalovaný J. B. uznán vinným nějakou formou účastenství, pak by body II/1-2 musely být posouzeny samostatně, takže by nebylo možno sčítat škody jednotlivých skutků z hlediska právní kvalifikace.

Tolik tedy z hlediska posouzení eventuálního účastenství. Pochyby však především vznikají z hlediska samotného výroku o vině obžalovaného stíhaným skutkem. Dále se Vrchní soud v Praze podrobně zabýval nedostatky ve skutkových zjištěních žalované trestné činnosti.